

สสส. หนุนพลังเยาวชนเปิด **▶▶▶**ลานเรียนรู้ **▶▶▶** เมืองย่าโม รวมพลังสร้างสรรค์สังคม **▶▶▶**ปลูกจิตสำนึก **▶▶▶**รักบ้านเกิด **▶▶▶**

● นำเสนอเมื่อ 31 ต.ค. 2562

เพราะเด็กและเยาวชนคือพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต และการเรียนรู้ไม่ได้ถูกจำกัดอยู่แค่เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น การเปิดพื้นที่สร้างสรรค์ให้เด็กและเยาวชนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการคิดและลงมือทำก็เป็นอีกเครื่องมือหนึ่งที่จะสามารถช่วยสร้างเสริมให้เกิดการพัฒนาศักยภาพและมองเห็นคุณค่าในตัวเองของเยาวชนได้

ด้วยเหตุนี้ทาง “กลุ่มไม้ขีดไฟ”

ที่ดำเนินงานด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีความรักท้องถิ่น สามารถดูแลตนเองและช่วยเหลือสังคมได้ จึงได้จัดกิจกรรม **มหกรรมพลังรุ่นใหม่**

“เบิกบานลานเรียนรู้” บริเวณลานสวนรุกขาโม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ขึ้นโดยการสนับสนุนของ **สำนักสร้างสรรค์โอกาสและนวัตกรรม**

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ(สสส.), **เทศบาลนครนครราชสีมา**,

เครือข่ายโคราชเด็ดยิ้ม, **เครือข่ายกิจกรรมจังหวัดรอบเขาใหญ่** และ **มูลนิธิเพื่อนเยาวชนเพื่อการพัฒนา**

ในฐานะผู้อยู่เบื้องหลัง **สมณฑา ปลื้มสูงเนิน** ผู้จัดการโครงการพลังรุ่นใหม่ พลังสร้างสรรค์สังคม กลุ่มไม้ขีดไฟ เล่าว่าทางกลุ่มทำงานกับเยาวชนในพื้นที่ปากช่อง และจังหวัดต่างๆ รอบเขาใหญ่ ได้แก่ นครนายก สระบุรี และนครราชสีมา จำนวน 23 กลุ่ม เมื่อแต่ละกลุ่มได้ทำงานผ่านไปประมาณ 10 เดือน จึงได้จัดกิจกรรม **“เบิกบานลานเรียนรู้”** ขึ้นมาเพื่อให้แต่ละกลุ่มได้มารวมตัวกัน และนำกิจกรรมต่างๆ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้เยาวชนและผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์อย่างหลากหลาย

“โครงการนี้เปิดโอกาสเด็กและเยาวชนได้กิจกรรมสร้างสรรค์ในพื้นที่บ้านของตนเอง ที่มีกิจกรรมที่แตกต่างกันออกไปตามประเด็นที่ตนเองสนใจไม่ว่าจะเป็นเรื่องสิ่งแวดล้อม การสืบสานภูมิปัญญาชุมชน เรื่องพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ การอนุรักษ์ลำน้ำ ฯลฯ” ผู้จัดการโครงการฯ กล่าว

ซึ่งถึงแม้จะจบโครงการไปแล้วเยาวชนหลายกลุ่มยังคงดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ต่อไป โดยในบางพื้นที่จะมีกลุ่มพี่เลี้ยงในชุมชนให้การดูแล เช่น พี่เลี้ยงที่มาจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หรือผู้ใหญ่ที่เห็นความสำคัญให้การสนับสนุน และบางสวนก็จะมีรุ่นพี่ชักชวนให้ไปทำกิจกรรมสร้างสรรค์อื่นๆ

“อย่างในจังหวัดนครนายก จะมีทีมหนุนเสริมซึ่งเป็นกลุ่มที่ทำงานอยู่ในพื้นที่อยู่แล้ว มาเป็นพี่เลี้ยงพอจบโครงการนี้ก็ไปทำงานต่อกับกลุ่มพี่เลี้ยงต่อไปเลยในกิจกรรมอื่นๆ และไม่ได้ทิ้งงานเดิมที่ทำในหมู่บ้าน เท่าที่ดูโครงการต่างๆ เราเน้นกิจกรรมที่สร้างสรรค์ให้เด็กๆ ได้มีส่วนร่วม แต่โดยสัดส่วนโครงการที่เข้ามา ก็จะเป็นโครงการที่เน้น 2 เรื่องหลักๆ คือ โครงการสร้างพื้นที่ดีๆ ในชุมชนผ่านงานศิลปวัฒนธรรม กับงานเชิงสิ่งแวดล้อมและประเด็นที่น่าสนใจอื่นๆ” ผู้จัดการโครงการฯ กล่าว

มนพร แก้วอินธิ ผู้รับผิดชอบโครงการเด็กลองรักซ์ (อาหาร) จาก โรงเรียนบ้านนา(นายกพิทยากร)

ซึ่งร่วมกับเพื่อนแปรรูปกล้วยหอมที่ใกล้เสียให้กลายเป็นขนมเค้กกล้วยหอม

เล่าว่าได้แนวคิดจากชาวสวีเดนรายหนึ่งที่ทำโครงการนำวัตถุดิบอาหารที่ใกล้เสียมาแปรรูปใหม่

จึงนำแนวคิดนี้มาทำงานในพื้นที่ร่วมกับกลุ่มเพื่อนอีก 5 คน โดยแบ่งหน้าที่ทำตามถนัด

“เคยไปซื้ออาหาร ผลไม้ที่ไม่สวยสวยงามก็มักจะถูกทิ้ง เวลาไปออกบูธหลายๆที่ ก็จะนำวัตถุดิบเหล่านี้มาประกอบอาหารและแจกจ่ายฟรี เพราะเรามองว่าเป็นเรื่องใกล้ตัว อาหารบางอย่างที่แปรรูปได้ถูกทิ้งโดยเปล่าประโยชน์ที่นำมาแปรรูปทำใหม่ได้ และก่อนลงมือทำงานทุกครั้งก็จะมีการพูดคุยอยู่เสมอ ในการทำงานอาจมีข้อผิดพลาดบ้าง แต่เมื่อมีโอกาสทำงานบ่อยครั้งการประสานงานก็ดีขึ้น

สิ่งสำคัญก็คือเกิดเป็นมิตรภาพที่ทุกคนได้รับจากการทำงานร่วมกัน” มนพรกล่าว

ขณะที่ **ณัฐวรรณ ศลินันทนานกุล** แกนนำกลุ่มเยาวชนอนุรักษ์ป่าสัก จากโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยสระบุรี ซึ่งนำชุดตรวจสุขภาพนำมาสาธิตในงาน เลวามาแม่ป่าสักเป็นแม่สำคัญของสระบุรี ที่ผานมาพบว่าบางพื้นที่มีน้ำเสีย ทำให้ปลาและสัตว์น้ำอื่นๆตาย

ส่งผลกระทบต่อชาวบ้านในพื้นที่จึงได้รวมกลุ่มเยาวชนขึ้นมาและมีอาจารย์คอยให้คำปรึกษา โดยบูรณาการความรู้ในวิชาเคมี ชีววิทยา และฟิสิกส์ มาดำเนินกิจกรรมตรวจสอบคุณภาพน้ำตามจุดที่กำหนดไว้ ซึ่งการตรวจสอบการวัดค่าคุณภาพน้ำก็ไม่ยากไม่ได้ซับซ้อนเกินไปกว่าที่เด็กๆ จะทำได้

“แนวคิดที่เรารวมตัวกันมาจากปัญหาที่เกิดขึ้น นำเป็นสิ่งสำคัญสำหรับอุปโลก บริโภค

หากน้ำเน่าเสียไม่มีคุณภาพย่อมส่งผลกระทบต่อชีวิตของเรา

เลยมาคิดทางแก้ไขปัญหานี้ไม่ใหมันเกิดขึ้นในบ้านของเราหรือในท้องถิ่นของเรา”

แกนนำกลุ่มเยาวชนอนุรักษ์ป่าสักกล่าว

ณัฐวรรณ ยังบอกด้วยว่านอกจากการตรวจวัดค่าน้ำ

ทำให้ได้ลงพื้นที่ตามหมู่บ้านเพื่อไปแนะนำการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

มีการทำน้ำหมักจุลินทรีย์เพื่อนำไปใช้บำบัดน้ำเสีย การผลิตน้ำยาเอนกประสงค์ การทำครีมอาบน้ำสมุนไพร

โดยตลอดระยะเวลาที่ดำเนินโครงการฯ เธอและเพื่อนๆ รู้สึกภูมิใจที่มีส่วนช่วยเหลือชุมชน

ช่วยเหลือจังหวัดที่ตัวเองอาศัย และช่วยเหลือประเทศชาติ แม้จะเป็นเรื่องที่ดีว่าเป็นสิ่งเล็กๆ

แต่ก็อาจจะเป็นตัวช่วยในการดำเนินการในแนวทางเดียวกันในลักษณะนี้ในพื้นที่อื่นๆได้

การเปิดโอกาสและเปิดพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนได้คิดและลงมือทำกิจกรรมสร้างสรรค์

นอกจากจะทำให้เด็กและเยาวชนมีทักษะและกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของตนเอง

ในมิติต่างๆ แล้ว กิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น

ยังทำให้ผู้ใหญ่ในชุมชนในท้องถิ่นได้ตระหนักเห็นถึงความสำคัญของสิ่งเล็กๆ น้อยๆ

ที่ทุกคนร่วมกันทำขึ้นมาในชุมชน

และส่งผลให้เกิดการพลังความร่วมมือเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นหรือชุมชนของตนเองอย่างต่อเนื่อง.

